

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3613210728
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3613210728.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti o maloleté deti O. Y. nar. XX.XX.XXXX a L. Y., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, deti rodičov O. T., bytom B. XX/XX, G. - E. J., zastúpenej JUDr. Editou Balážikovou, advokátkou so sídlom Jesenského 231/5, Partizánske a C. Y., trvale bytom X. XXX, toho času bytom O. dvor XXX, T., o zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 24. januára 2014, č.k. 2P/35/2013-48, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že maloleté deti O. a L. sú deťmi rodičov C. Y. a O. T.. Vyživovacia povinnosť k deťom bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 5P/11/2011-34 z 02.03.2011 vo výške 100,- eur mesačne na mal. O. a 60,- eur mesačne na mal. L.. O výživnom naposledy rozhodoval Okresný súd Partizánske rozsudkom č.k. 6P/37/2012 z 23.03.2012 o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k mal. O. a L. tak, že návrh otca zamietol. Súd prvého stupňa poukázal na dôvody na zníženie výživného sa zhodujú z návrhom v tejto veci, pričom už v tom čase otec maloletých detí tvrdil, že z podnikania nedosahuje príjem a to z dôvodov na strane matky. Matka detí býva v dvojizbovom dome v spoločnej domácnosti spolu s mal O. a L., ďalej jej sestrou a mladším bratom ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Poberá prídavky na deti v sume 47,04 eur, náhradné výživné v sume 160,- eur, mesačný peňažný príspevok na opatrovanie dcéry O. 266,41 eur, príspevok na kompenzáciu zvýšených príspevkov na hygienu 18,39 eur, na diétne stravovanie 18,39 eur, s prevádzkou motorového vozidla 33,09 eur. Dcéra O., je ťažko chorá, imobilná, má rázštep chrbtice, pričom matka doložila potvrdenia zo špecializovaných ambulancií, zdravotný stav dcéry vyžaduje návštevy gastroenterológie, kardiológa, nefrológa, chirurgie zameranej na vrodené vady. Okrem priebežne zvyšujúcich sa nákladov na živobytie, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mladšej dcéry L., ktorá začala chodiť na základnú školu. Otcovi maloletých detí bola naposledy upravená výška výživného rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 5P/11/2011-34 z 02.03.2011, na výšku spolu 160,- eur, vychádzajúc z ním deklarovaného príjmu vo výške cca 750 - 800,- eur brutto, otec maloletých detí požiadal o zníženie výživného poukazujúc na to že z podnikania nedosahuje príjem a rovnaké dôvody týkajúce sa prekážok príjem dosiahnuť ako v tejto veci už v súvislosti s konaním o zníženie výživného na Okresnom súde Partizánske sp. zn. 6P/37/2012, pričom súd návrh zamietol poukazujúc na možnosti a schopnosti otca maloletých detí príjem dosiahnuť. Otec detí podnikal 10 rokov ako kamenár, dlhodobu jeho príjmy boli nízke. Uviedol, že zotrval v podnikaní aj pri absencii príjmu len z dôvodu lásky k odboru, v ktorom podnikal - kamenár, výroba záhradných doplnkov, dúfal že sa jeho príjmy zvýšia. Živnosť sa rozhodol ukončiť až v januári 2014, pričom z potvrdenia o ukončení podnikania vyplýva dátum 15.01.2014, pričom následne za zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR pracovisko Zlaté Moravce. Súd prvého

stupňa po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom nie je dôvodný. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že odhliadnuc na všeobecný medziročný nárast nákladov domácnosti na strane obidvoch rodičov detí, nepochybne v súvislosti so spoločnou domácnosťou matky s dvoma deťmi citelnejší, došlo k zmene pomerov najmä u maloletej L., ktorá sa stala žiačkou základnej školy. Rovnako tak na strane otca detí ktorý ukončil podnikanie v polovici mesiaca január 2014. Povinný ako sám uviedol dlhodobo podnikal ako živnostník, pričom dokázal nadobudnúť príjem určujúci terajšiu výšku vyživovacej povinnosti. Hoci už dlhodobo deklaruje, že príjem mu nepostačuje ani na živobytie pričom, dôvody a neschopnosť zvrátiť tento stav aj s odstupom jeden a pol roka opiera o tie isté dôvody na strane matky maloletých detí. Ako sám uviedol dôvodom toho že pokračoval v podnikaní a nehľadal iné zárobkové možnosti bol jeho vzťah k predmetu podnikania ktorý ovládal, a presvedčenie, že sa mu bude dariť. Hoci si bol vedomý vyživovacej povinnosti a jej výšky, bolo v jeho schopnostiach a možnostiach riešiť vlastné majetkové pomery a príjem aktívne, hľadiac predovšetkým na záujem svojich maloletých detí, situáciu začal riešiť až v januári 2014, pričom výživné neplatí nie len v určenej výške ale vôbec, naposledy až v súvislosti s trestným konaním. Súd mal tak za to, že bolo a stále je v schopnostiach a možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť, a to poukazujúc na ustanovenie § 75 ods. 1 zákona o rodine, pretože tak ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, či majetkového prospechu povinným nemôže ísť na ľarchu vyživovacej povinnosti, detí a oprávneného, tak vychádzajúc zo zmyslu tohto ustanovenia, ani bezdôvodné dlhodobé zotrúvanie v stave uprednostňovania vlastných priorít povinného, a odkladanie riešenia problémov týkajúcich sa vlastných majetkových pomerov, nemôže byť oprávneným dôvodom na zníženie zákonnej vyživovacej povinnosti rodiča k deťom. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 62 ods. 1,2,3,4, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1,2,3 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec mal. detí. Uviedol, že podľa Zákona o rodine má platiť výživné podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v rozpore so Zákom o rodine. Uviedol, že je registrovaný na úrade práce, je povinný a ochotný platiť výživné, ktoré je v jeho finančných možnostiach a nie nad jeho pomery.

Matka mal. detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla odvolanie ako oneskorene podané odmietnuť. Mala za to, že otec podal odvolanie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej odvolacej lehote.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania, preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a), § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

Skutkové i právne závery uvedené v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd považuje za správne, v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a v podrobnostiach na ne odkazuje. Odvolací súd preskúmal vec z hľadiska odvolacích námietok otca a zhodne s názorom súdu prvého stupňa mal za to, že na strane otca detí nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

Ustanovenie § 78 ods.1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa totiž určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o tomto nároku detí. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov súvisiaca s vekom detí a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na ich výživu a môže nastať i zmena pomerov na strane rodičov, ktorá spravidla súvisí s ich zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia tak na strane oprávneného, ako aj na strane povinného výživné platiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie výživného postupoval v súlade so zásadami uvedenými vo vyššie citovaných ustanoveniach, v ktorých je zakotvená vyživovacia povinnosť rodičov k deťom a vymedzené kritériá podľa jej rozsahu tak, že obidvaja rodičia prispievajú na výživu detí podľa svojich schopností a možností, pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Z dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa vyplýva, že vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 02.03.2011, č.k. 5P/11/2011-34 tak, že otec bol zaviazaný platiť výživné na mal. O. vo výške 100 eur mesačne a na mal. L. vo výške 60 eur mesačne. V tom čase otec podnikal na základe živnostenského oprávnenia, dosahoval príjem približne 750 - 800 eur brutto mesačne. Matka mal. detí bola nezamestnaná, poberala peňažný príspevok za opatrovanie staršej dcéry, mala zvýšené náklady v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom mal. O.. Dňa 29.02.2012 podal otec mal. detí návrh na zníženie výživného s poukazom na to, že od septembra 2011 nemá žiaden príjem. Okresný súd Partizánske rozsudkom zo dňa 23.03.2012, č.k. 6P/37/2012-52 návrh otca na zníženie výživného zamietol s poukazom na možnosti a schopnosti otca a príjem, ktorý poberal v čase predchádzajúceho rozhodnutia súdu, t.j. pred rokom. Dňa 16.12.2013 podal otec opätovne návrh na zníženie výživného s poukazom na to, že pracuje ako živnostník a od septembra 2011 nemá žiaden príjem. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že matka mal. detí je nezamestnaná z dôvodu celodennej starostlivosti o mal. Ramonu, ktorá má vážne zdravotné problémy. Matka poberá peňažný príspevok na opatrovanie dcéry O. vo výške 266,41 eur mesačne, príspevok na kompenzáciu zvýšených príspevkov na hygienu vo výške 18,39 eur mesačne, na diétne stravovanie 18,39 eur mesačne, s prevádzkou motorového vozidla 33,09 eur mesačne. Dcéra O. je ťažko chorá, imobilná, má rázštep chrbtice, pričom matka v konaní doložila potvrdenia zo špecializovaných ambulancií, z ktorých vyplýva, že zdravotný stav dcéry vyžaduje návštevy gastroenterológie, kardiológa, nefrológa, chirurgie. Pokiaľ ide o mladšiu dcéru L., táto začala v septembri 2013 navštevovať 1. ročník základnej školy, v súvislosti s čím matke vzrástli náklady na krytie jej potrieb. Otec mal. detí podniká na základe živnostenského oprávnenia 10 rokov ako kamenár, podľa jeho vyjadrenia, jeho príjmy z podnikania sú dlhodobo nízke. Uviedol, že zotrval v podnikaní aj pri absencii príjmov len z dôvodu lásky k odboru, v ktorom podnikal - kamenár, výroba záhradných doplnkov. Živnosť sa rozhodol ukončiť až v januári 2014, pričom sa zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR, pracovisko Zlaté Moravce. Okrem mal. detí O. a L. nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že na strane otca detí nedošlo k takej zmene pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti. Hoci otec už dlhodobo deklaruje, že príjem z podnikateľskej činnosti mu nepostačuje ani na živobytie, napriek tomu pokračoval v podnikaní a nehľadal iné zárobkové možnosti. Zo Zákona o rodine otcovi detí vyplýva povinnosť vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahoval taký príjem, z ktorého by mohol platiť výživné na svoje deti v rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec mal. detí nemá zdravotné problémy, je v produktívnom veku a v jeho schopnostiach je nadobudnúť príjem z pracovnej činnosti. Je potrebné zdôrazniť, že matka mal. detí z dôvodu celodennej starostlivosti o mal. O. poberá len peňažný príspevok na opatrovanie dcéry, v jej schopnostiach a možnostiach nie je zvýšiť si príjem prácou. Z uvedených dôvodov si musí vyživovaciu povinnosť k mal. deťom O. a L. plniť predovšetkým otec mal. detí. V ostatnom odvolací súd poukazuje na náležité a riadne odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.